

Štiri nadaljna japonska mesta so v plamenih

Ne odlašajte!
Nabavite si
BESEDNJAK DR. KERN
dokler je še zaloga.
Naročite ga lahko v na-
ši upravi. Pošljemo tudi
po pošti, če pošljete \$5.00.
Naslov:
Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3. O.

11

T/4 Louis V. Kovačič, sin Mrs. Anton Milavec iz 1243 E. 61 St., ki služi pri poljskem topništvu, je dobil bronasto poveljstvo svetinjo za izredno vestno službo in hrabro obnašanje v bojih po Normandiji, Holandiji in Belgiji. Zlasti je vršil izredno dobro službo kot radijski operator.

Hladneje vreme
Včeraj je kazal toplomer v Clevelandu 54 stopinj, kar je bil skoro rekord za Cleveland. Na 5. avgusta 1886 je kazal toplomer tukaj 51 stopinj. Ponoči smo imeli nevihto in ponekod je precej namočilo.

Springfield, Ill. — Po dolgi bolezni je 24. jul. umrl v bolnišnici St. John Sanitarium Anton Tomažič, star 62 let. Doma je bil od Prema, okraj Postojna. V Ameriki zapušta dve sestri in brata ki stanuje v Chicagu.

**Pomagajte Ameriki, kupujte
vojne bonde in znamke.**

ČEVLJI — Znamke 1, 2, 3

Ne odlašajte!
Nabavite si
BESEDNJAK DR. KERN
dokler je še zaloga.
Naročite ga lahko v na-
ši upravi. Pošljemo tudi
po pošti, če pošljete \$5.00.
Naslov:
Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3. O.

3 in 4 "airplane" iz knjige 3 so

6, vsaka za 6 galon, je veljavna
B-8 in C-8 dokler jih imata na

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Henderson 6228 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.50.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razdelilcu: Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50.
Četrt leta \$2.00

Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 181

Mon., Aug. 6, 1945

Ameriški kapitalizem, ali ruski socializem

Nekateri imajo navado, da pri vsaki priliki zabavljajo čez ameriški kapitalizem in blagoslovljajo socializem, ruski ali kak drugi, ki da je pravi odrešenik za delavstvo.

No, mi ne zagovarjamo kapitalizma, toda rečemo pa, da daje ameriški kapitalizem, rad ali nerad, boljše delavske pogoje, kot najsiho katerikoli socializem, ki ima kako moč, kot recimo v Rusiji, ali kakor obljubljuje angleški, ki je zdaj na vladi. Nihče ne more tajiti, da so ameriški delavci najboljše plačani na svetu. In plača jih kapitalizem, ali ne?

To pa lahko stori samo vsled tega, ker imamo tukaj svobodno trgovino in industrijo. Kapital, to je ameriški kapital, bi rad investiral, pa začne s te ali one vrste industrijo ali sploh podjetjem. To je lahko mogoče v tej deželi, ker imamo svobodno trgovino in tekmovalno v trgovini in industriji. Z novim podjetjem se ustvarijo dela, zaposlitev.

Vzemimo največjo ameriško industrijo — avtomobil. Mi tukaj v Ameriki gledamo na avto kot potrebnost, brez katere ne bi mogli biti. Kar priznajmo, da je tako, saj vsak komaj čaka, da bo zopet dovolj gazolina in avtnih koles, da se bomo zopet brez skrbi vsedli v avto.

V Rusiji ali Angliji avto ni potrebnost. Za nas je pa postala potrebnost, ko nam je kapital začel graditi avtomobile, ki smo jih začeli z veseljem kupovati.

In avtna industrija se je začela razvijati. K temu so pomagale naše dobre ceste, kompeticija med izdelovalci, vedno boljši motorji in druga avtna oprema. Kapital je tekmoval s kapitalom, kdo bo postavil na trg boljši in cenejši avto, ker kapital je hotel zaslužiti. Toda kapital sam ne more napraviti avtomobila, ampak mora najeti delavca. Tako je avtna industrija, ali če hočemo reči: kapital, ustvaril na milijone novih del in zaslužek, česar pred avtomobilom še ni bilo.

Vzemimo zvečilni gumij, ki ga Rusija ne pozna. Neka firma, ki se je namenila vložiti kapital v te vrste izdelek, je potrošila en milijon dolarjev samo za reklamo, predno je napravila en sam kosček zvečilnega gumija. Danes je to velika industrija v Ameriki, ki daje mnogo zaslužka. Kapital je riskiral in obneslo se mu je. Toda delavec ima pri tem le svoj zaslužek.

Poglejmo našo veliko industrijo z mehkiimi piščami, ki je tudi ne pozna Rusija. Tudi tukaj je začel privatni kapital z delom, obneslo se je, ker je ameriški narod rad segel po mehki pišči. In koliko zaslužka daje ta industrija ameriški delavcu!

Naša avtna industrija, to je kapital, ki jo je začel, ne bi dajal dela vse od rudnika pa do prodajalca starih in obrabljenih avtov, če ne bi imeli v deželi svobodne trgovine, kjer lahko vsak začne s svojim denarjem kar hoče. Ako bi bila naša trgovina pod vladno kontrolo, to je socializirana ali nacionalizirana, kot je v Rusiji, bi nikdar ne začela s kakimi novimi investicijami. To dela samo privatni kapital, ki hoče od svojega denarja dobiček, pa s tem dela dobiček tudi drugim, ali jim daje zaslužek.

Kakor hitro vzamemo iz podjetja dobiček, bo podjetje hiralo, ker se ne bo nihče zanimal zanj. Delavca ne briga, kako bo delodajalec prodal svoje blago, ali če ga sploh bo. Kar njega briga je samo sobotna plača in stalen zaslužek.

Kakor hitro vzamemo, recimo iz avtne industrije kompeticijo za dobiček, bo takoj manj avtov na trgu, nobenega izboljšanja ne bo in cene istim se bodo takoj dvignile — ker ne bo kompeticije.

Ako ima kapitalist dober zaslužek oziroma dobiček, se ga lahko privije za boljše plačo delavcu. Ako nima dobička, tudi dobre plače ne more dati. Mi smo proti temu in vsak bi moral biti, da bi delal kapital ogromne dobičke na račun delavca. Poštenega dobička kapitalu ni nihče nevošljiv, ker ga mora imeti, sicer bo vzel svoj denar iz podjetja in delavec bo na cesti.

Socialisti ali komunisti, ali kar so že, pridigajo podržavljenje vsega, industrije in trgovine. Pravijo, da bi potem ne bilo nobene brezposelnosti. Morda res ne, toda lahko si predstavljamo, kakšni delavski pogoji bi bili. Ako bi država lastovala vso industrijo, bi moral biti delavec zadovoljen s tem, kar bi dobival. Ali ste morda že kdaj slišali, da bi bila kaka stavka v Rusiji? In kako so plačani ruski delavci v primeri z ameriški se lahko vsak prepriča, če gre pogledat v Sovjetijo. Ali ste že slišali, da bi kak ruski delavec lastoval avto, med tem ko ga ima v Ameriki skoro vsak delavec? Socializacija industrije in trgovine se lepo sliši in propagatorji jo slikajo v najlepših barvah, ne povedo vam pa, da je samo na škodo delavca.

V Rusiji, kjer je vse v državnih rokah, plačujejo velike plače predelavcem, da gledajo na to, da se kolikor mogoče dosti naredi. Delavec ne dobi za to nič več, samo priganjači. V Ameriki tega ni treba, ker vsako delo plača svojo lestvico in nadzorniki določijo svojo plačo, pa ne smejo delavcu niti ukazati, da mora toliko in toliko napraviti. Ako bi zinjili le besedo, bi bila takoj stavka.

Socialisti ali komunisti obljubujejo delo za vsakega. Tudi v času naše krize je dala vlada (WPA) delo vsakemu, toda ali se še spominjate za kakšno plačo? Kaj pomaga delo, če se pa ne zasluži skoro nič.

V Ameriki se delavski pogoji vedno izboljšavajo. Ame-

riški delavec je svoboden in se lahko organizira po svoji volji. V močnih organizacijah lahko zahteva pošteno plačo za svoje delo. In to tudi dobi, kot vidimo, če pogledamo okrog sebe. To je mogoče pa le, če si ohranimo sedanji sistem svobodne trgovine in industrije. Kadar bomo pa vse izročili državi, bomo postali državni hlapci brez vsake besede. Kdo bi maral biti?

Čez tri gore, čez tri vode...

Benediktinec Rev. Michels piše o Dollfussu za 11. obletnico njegove smrti. Predstavlja ga kot odličnega katoličana. O tem nimamo razloga, da bi dvomili. Ni prvič, da človeku ob takem branju prihaja na misel: Kako da tak odlični katoličan na čelu medvojne Avstrije ni imel smisla za pravice koroških Slovencev?

Da se spomnimo na Dollfussovega prednika, Msgr. Seipla, o katerem tudi ne dvomimo, da je bil sicer dober duhovnik in vse drugo, kar vedo o njem povedati. In zopet se nehote vprašamo: Kako da tak velik človek ni imel smisla za pravice koroških Slovencev?

In ob koncu svojega članka o Dollfussu pravi Rev. Michels takole: "Avstrija je evropska dežela, ki je čudovita harmonija nemškega, slovanskega in latinskega elementa." In takoj nato zaprosi, da bi zavezniški ne "razdelili" Avstrije. . . . Torej tudi ta nima nobenega smisla za pravice koroških Slovencev! O, ta blažena "čudovita harmonija" poprej cesarske in potem republikanske Avstrije! Ali bi se človek jezil ali smejal?

Toda misli uhajajo na drugega moža Seiplova kova — na Italijana Dona Sturza. Ni dvoma, da je velik mož kot učenjak, kot politik, diplomat in še katoličan povrhu, pa kar ne najdemo pri njem smisla za pravice primorskih Slovencev in Hrvatov.

Kakor da bi tem in takim ljudem manjkala neki poseben čut, ki povzroča pri njih notranjo slepoto!

Mislil bi, da se ta reč sploh ne da razložiti, pa tudi razumeti ne. Vendar ni čisto tako. Ko na drugi strani beremo izpod peresa odličnih katoliških Slovencev, da so na primer balitiški narodi samo nekaki petelinčki, ki naj jih le mirno požre velik lisjak iz sosednjega gozda, se nam nekaj posveti. In še drugi so, ki kličejo ves svet za pričo svojega preganjanja od strani večjih, kakor kličejo Litvini, Latvijci in Estonci, pa se mora vse to "drugace razumeti." Tako pravijo nekateri.

Če hočemo biti dosledni, moramo tudi Avstrijem in Italijanom, katoliškim in nekatoliškim, odpustiti, ko vidimo, da stvari glede koroških in primorskih Slovencev "drugace razumejo." Če mi ne znamo deliti pravice, je tudi drugi nam ne znajo.

To je tako: Kakor hitro je za las odstopiš od kakega temeljnega načela, kmalu ne boš vedel, kam te bo zaneslo. Zato se imamo pač vsi skupaj še mnogo učiti o načelnosti.

Dorothy Thompson ugotavlja, da se je po vojni zgodilo nekaj v Jugoslaviji, kar se ni zgodilo v nobeni drugi osvobodjeni deželi. Nikjer drugje se ni kak Tito prerinil do absolutne oblasti, kot se je v Jugoslaviji. Povsod drugod — razen v Romuniji in Bolgariji, ki sta sploh izginili — se je upostavljal bolj ali manj odgovoren režim, samo v Jugoslaviji ne. Tako ugotavlja Dorothy Thompson.

Drži, kolikor drži. Prihaja nam na misel Poljska. Toda ker je uradna Amerika izjavila, da je novi poljski režim celotno njej odgovoren za izvedbo svobodnih volitev, kaj šele poljskemu narodu, naj ima Dorothy Thompson prav. Za Jugos-

lavijo nismo slišali, da bi Amerika klicala Tita na odgovor za izvedbo svobodnih volitev. . .

Do te Titove "absolutnosti," ki je v diametralnem nasprotju s kakim amerikanstvom, so vsaj deloma pripomogli jugoslovanski Amerikanci, ki še vedno dvigajo Tita v deveta nebesa. Videti je, da se vsaj nekoliko dramijo, odkar je svojo besedo zinjil Vladko Maček. Amerikanci iz kake druge evropske dežele bi se bili sami od sebe dvignili zoper kakega Tita, če bi se bil skušal v njih rodni domovih usedlati. Ne bi čakali na kakega svojega Mačka! In če bi bili vsi tukajšnji Hrvati že pred nastopom Vladka Mačka pomislili na to, kaj prinaša Tito njihovi stari domovini, bi se bila najbrž Amerika tudi glede Jugoslavije tako izrazila kot se je glede Poljske. "Stric Jože" se sicer najbrž smeje Ameriki, čisto brez vsega pa njena beseda vendar ni.

Poročevalec Sam Pope Brewer je pisal sredi julija svoje mu listu *New York Times*: — "Jugoslavija se nahaja v vzdušju razrednega boja. . . . Vsi ti, ki se znajo iznajti v tem boju in se ne priliježijo čez noč zahtevam vladajoče stranke, so 'avtomatično osumljeni' raznih zločinov.

V tej ugotovitvi bo mnogo več kot polovica razlage za vse obilno kričanje o "izdajalstvu," ki nam neprestano bije na ušesa. Če nisi to, kar zahteva od tebe "razredni boj," si pač — izdajalec! In kaj te potem čaka pod komunisti, ti je vnaprej jasno. . . .

Tednik "Jugoslovanski Glasnik" je svoj čas ta kolona že omenila. Nikoli ni hotel priznati, da je za komunizem. Bil je pa z vsem srcem za Tita kot "osvoboditelja kmečkega in delovnega ljudstva." Še danes je zanj in na eni strani trdi, da si zdaj ljudstvo samo urejuje svoje življenje, kakor se mu zdi, da je prav. . . .

Na drugi strani prinaša izjave dr. Vladka Mačka. Na tretji strani izjave kanadske Seljačke Stranke, ki proglašajo svet, da v Jugoslaviji ni nič svobode!

Kako dolgo bo mogel biti Jugoslovanski Glasnik zadovoljen s Titom in Mačkom ob enem? Njegovo zadrego, ki je morala priti, je ta kolona že pred meseci napovedala.

Ali se spominjate, da je ta kolona pred nekaj tedni sumila, da dr. Vladko Maček ni pozabil na Adamičev telegram iz leta 1941, kakor ga bomo v (Dolje na 2. strani)

Pismo iz Vetrinja na Koroškem

(Za ameriške rojake, ki so doma iz Dobrove pri Ljubljani).

Prve dni maja smo mnogi Slovenci zaradi komunistične strahovlade zapustili svoje ljubše domove in odšli na daljno pot, največ peš in le z ročnimi vozički čez Gorenjsko in dalje čez Ljubelj na Koroško. Sedaj se nahajamo pred Celovcem v Vetrinju na travniku pod šotari. Tu so nas sprejeli Angleži. Oni nam sedaj delijo hrano. Vendar tu ne bomo ostali dolgo časa. Bajje odidemo od tu že v enem tednu in sicer nekam v Italijo.

Tu nas je Slovencev nekako 20.000. Samih Dobrovčanov je okoli 250. Mnogo beguncev so na poti ujeli Titovi partizani in jih odpeljali neznanokam. Bog ve, kako se jim godi. . . . Mi smo, hvala Bogu, srečno dospeli. Kaj bo z nami v prihodnje, ne vemo nič. Vse je v božjih rokah. Tu so z nami tudi naš župnik, kaplan, dobrovski zdravnik dr. Puc z družino, učitelji itd.

Dobrovčan, p. Gvido Rant, frančiškan, je bil nekaj časa zaprt pod novo vladno. Potem so ga izpustili in se mu lepo opravičili, da je bila velika pomota. Naj torej odpusti in hodi veliko okoli, da ga bodo ljudje videli, da ni več zaprt. Partizani ga imajo za "rdečega." To sem zvedel ravno kar iz Ljubljane, od koder se včasih kdo izmuzne in jo primaha po velikem trudu sem gor. Priprave ti begunci, da so v Ljubljani in drugod vsi zapori prenapolnjeni, kjer se ubogi ljudje nahajajo v strašnem trpljenju. Celotno v trboveljskem rudniku imajo zaprtih mnogo ljudi, baje brez hrane. Skofci zavodi so tudi vsi polni aretancev. O, ubogi ljudje! — "Dobri bodo veliko trpeli." In rekla Mati božja v Fatimi. In res je tako. Kdaj bo tega strašnega trpljenja konec — kdo ve?

Ne morem povedati, kako so ljudje jokali, ko je naša slovenska vojska odhajala iz domovine. Strašno so se mi smilili in očital sem vojski, da jim dela veliko krivico, ko jih zapuščajo. Toda tako je bilo zapovedano, čeprav še danes ne vem, zakaj tako. Z vojski so šle skoraj v vsakem slučaju tudi njihove družine. Mnogo mnogo ljudi pa prostovoljno.

Se seboj smo vzeli Dobrovčan, ni le najpotrebnejše reči in nekaj hrane. Nekaj tega smo mogli naložiti raznim dobrim ljudem na vozove, drugo, kot rečeno, z ročnimi vozički. Ker so nas pri Trzinu napadli Titovi, smo že mislili, da bomo od vse. Vendar smo imeli srečo in smo mnogo rešili, precej pa seveda tudi izgubili. Mnogi so pa pustili, oziroma morali pustiti vse, in so odnesli le golo življenje. Mnogi pa tudi tega ne. Grozna je bila ta pot in nepopisno trpljenje. Ne morem popisati gorja, ki smo ga prestali. . . .

Tu imam nekaj prošnje raznih Dobrovčanov za njihove ro-

jake v Ameriki. Prosim, sporoči jim, kakor veš in znaš.

Dr. Puc, dobrovski zdravnik, prosi, da bi sporočili njegovi teti, Tereziji Potočnik v Rock Springs, Wyo., 674 Ashay Ave: Na Dobrovčah so mnogo trpeli. Slavko težko ranjen na fronti. Pucova družina je bežala z Dobrove v Vetrinje, ker na noben način neče komunizma.

Kovačev Tonček iz Stranske vasi prosi: Sporoči njegovemu bratranču in sestrični Josipu Marinku v Clevelandu in Lizi Alič istotam, da se tudi nahaja zdaj tu s štirimi sinovi, ki so bili vsi v slovenski narodni vojski.

Dovjak Lojze, Kovačev iz Kozarij, prosi: Sporoči njegove pozdrave njegovi sestri, Mici Krvinu, Station III, Chicago, Ill., da ji od tu pošilja pozdrave njen najmlajši brat Lojze. Gosarjev Lojze iz Šmartne sporoča bratom: Francetu v Greenwoodu, Wis., Antonu in še enemu bratu v Waukeganu — ime drugega brata sem trenutno pozabil — da so mati umrli. Lojze se z vso družino nahaja tu v Vetrinju. Doma so pustili vse in se zadnji hip rešili kar na kolesih. Nadalje prosi ista Gosarjeva družina, da sporoči Frančišku Majer v Clevelandu, kakor vsem trem bratom, da bo vedela, kako je z njimi. In še to povej, da sta tu tudi oba Gašperjeva fanta in oba Kančeva. So vsi bivši vojski narodne vojske. Ko so šli od doma, je bila še vsa žlahta živa, tako pri Vrbajnovih in drugod.

Naspretova mama iz Šmartne prosi, da sporoči njenemu bratu v Cleveland (ime pozabil), da je tudi ona tu in sin. Ker sem ime pozabil, naj povedo zanj Gosarjevi.

Vsi pa prav iskreno prosimo, da se nas spominjate v molitvah, in pa če na kakšenkoli način morete zboljšati naš bedni položaj. Sicer pa res ne vemo, kako bi mogli, zlasti zdaj kmalu ne. Posebno še radi tega, ker ne vemo, kje se bomo mogli za "stalno" naseliti. . . . Vsi prosimo, da bi nam naši kaj pisali.

Prav lep pozdrav in Bog s Teboj.

Tvoj A. Trnovc.

Pismu je pripisano z drugo pisavo:

Povej lastniku Ameriške Domovine, našemu stricu Debevcu, da je vsa Remčeva družina v emigraciji, razen njegove

Kdaj bo konec vojne z Japonci?**Ako uganete, dobiš lepo denarno nagrado!**

Da se bomo nekoliko motili in lažje čakali na konec vojne, razpisuje Ameriška Domovina tri denarne nagrade onim, ki bodo najbližje uganili, kdaj bo uraden zaključek vojne z Japonci.

Nagrade so \$100, \$75 in \$25

Kdor bo najbližje uganil konec vojne, dobi prvo nagrado, drugi najbližje drugo in tretji najbližje tretjo.

Kaj vam je treba storiti, da dobiš nagrado? Prečitajte pazno sledeča pravila:

1. Pravico do nagrade imajo samo naročniki Ameriške Domovine, ki morajo imeti takrat, ko bo nagrada določena, list tudi plačan.
2. Napišite na papir urc, dan, mesec in leto uradnega konca vojne z Japonsko, kakor vi mislite, da bo. Denit v kuverto ter zapečatite. Pošljite ali prinesite v urad Ameriške Domovine, 6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio. Zunaj na kuverto zapišite v levi kot: V-J. Tako bomo videli že na naslovu, da je v pismu raznamilo o koncu vojne in ne bomo pisma odprli.
3. Izbrana bo posebna komisija, ki bo odpirala ta pisma takoj zatem, ko bo predsednik Zed. držav uradno po radiu naznanil konec vojne z Japonci, kot je to storil ob koncu vojne z Nemčijo.
4. Vsa ta pisma morajo biti v uradu Ameriške Domovine do SOBOTE 1. septembra. Lahko odgovor pošljete takoj ali kadar hočete do 1. septembra. Na poznejše došla pisma se ne bomo ozirali.
5. Pišite razločno, da se bo lahko čitalo. Napišite uro, dan, mesec in leto konca vojne, ter podpisite svoje polno ime in naslov.
6. Vsak naročnik Ameriške Domovine sme napisati samo en odgovor.
7. Ako se pa primeri, da jih bo več, ki bodo dali natančno isti odgovor, se bo nagrada med nje enakomerno razdelila.

Torej zdaj pa le na delo in ugibajte! Trije naročniki bodo gotovo dobili nagrade, vprašanje je samo kateri. To je pa od vas odvisno.

sestre Remčeve žen
la pri bratu Fran
in moje žene, nje
nje Vere, ki sem
poslej z otroci v L
staršem. Pozdra
ver, profesor, do
sedaj begunc.

In jaz, dr. Time
rednik Slovenca
ta, tudi pozdrav
pridem urejevat
sedaj v Ameriko
češ. Sem brezpos
do. . . . ? ? ?

PRIPOMBA:
sati svojim v Vetr
slovite pisma na
Presern, Via San
Rome, Italy. V p
povejte, komu žel
ako mogoče, Vase
to pismo je prišl
preko dr. Preser
Pravijo, da je
len enkrat sam
mu naenkrat zas
ški medved. Sp
rekel Herblen sa
mel pri sebi tak
bo pa najboljš
ucvremo v smer
ja, da ne bo ka
Pa si je del
pazduho ter jo
gozdni poti, da
šel v zavetje sv
stoletja brani s
niševce pred vs
slabim.

Herblen jo je
pa si ni bil dos
kosmatinec je b
rih stopah in m
tesno za petami
je vzdihnil Her
del, da ne uteč
poceni me tudi
stavi se, naslom
ob parobek, v
žiček, edino or
mel pri sebi in
medvedu naravn
Kosmatinec, k
opozicije od te
je bil kar nek
mu na tem svet
pa pogledati v
či. Postavi se
in se začne ob
človek, ki po d
steak ali pohan
To premirje
blen v to, da
na svojem Str
ri. Saj je bil
človek in je ve
moč od zgoraj
"Oče nebeški
blen naglas, d
razumelo, "če
strani, daj, da
žiček s prvim
pri medvedu.
njegovi strani
da bi me pred
Ampak, ljubi
pa Tvoja volja
len, se lepo vs
robek in priliko
enega najlepš
si še kdaj sliš
to jim n

"Veš kaj, n
dekle nekega
snubcu, "iz te
kruha. Spre
morem postati
"Kakor misli
odgovori: Tom
"Ampak kaj b
rili, ki sem ti
"O, tiste ti b
mu odgovori
"Vem, da j
kdo mi bo p
cigare, ki sem
očetu in vse
sem jih razda
mu pamzu od
brata, a?"

"Tone," usta
jatelja na cest
bujem en pet
ne vem, koga
"To me pa
že mislil, da
kal."

vetloba in senca

SPISAL DR. FR. DETELA

Starša sta polagoma gledala bistroumno po-
ankinih bratov in sestre
hudovala na norico, ki
mlade lenuške, in pa
da je vsak otrok svoje
opravi. Toda človek
lilil, kako prebrisani so
si, kadar hočejo odložiti
brema na tuje rame;
se lahko z najboljšimi
Tako je imela Anka
polne roke svojega in
dela, zadovoljna, da si
njej notranji mir in
vnetostje.

Želja je bila Anka za po-
dobro došla, za njeno
pa nista posebno mara-
čala sta se rajša Gaš-
ki je imel tudi Janeza
eka mnogo rajši kot se-
ico. Tako so imeli fant-
pogovore, svoje igre,
sta; Anka, Jerica in Ro-
se morale zadovolje-
so družino. Če so se
je le na poti v šolo ali iz
vručiti, so jih ljubeznivi
celo proč gonili. To se
Sveleki zelo zamalo zdelo,
je nekoč celo Francek,
akolo ni hodil, košatil in
da ne bo hodil z ba-
ne, da ne bo hodil z ba-
je Rozalka nabila.
kako šani postopek je ogor-
el fante, Janezek in Ga-
je vzel objokanega fan-
se in ga tolažila in kli-
sv. zalki, da naj se sramu-
je je spravila na uboge-
vsa, in Francek je poje-
kričal, da vendar ne bo
je babami.

sta se ločila. Če se je
do se spozabil in vprašal
ali Jerico, kaj da ima-
seboj, sta mu odgovori-
emu to nič mar; še od-
so zavračali dečki vsa-
nje. Da pa Jerica brat
krivice, za to je skrbel
ricova dva fanta je pa
tilla.

bo, kaj bo!" je tarna-
"Nič radi se nimajo
Gašper nagaja Jeri-
rica ga hodi tožit."
or pri nas," je pritr-
vka. "Anko puščata
Janez in France, ker
odra; Rozalki pa ved-
naredita, in kadar ju
žit, vpijeta; Kar se pri-
mei, se za uho založi.
jaz jima tudi drugam
Stiv-
je pa rekel, da tako že
lja; kadar odrastejo,
guga; on da je tudi svo-
ko je bila še majhna,
nazadnje ga je pa
roke, in zdaj se mu
so imeli o vrlinah
pojme, deklice svoje.
ni, najviše skočil, najhi-
kel, najspretnije ple-
or je že znal plavati ali
lja, in ob nevihti ni tre-
vade bil pravi fant. Da
liko ztrgana obleka ne za-
psila, da je treba mnogo
preden se hiša v red
to jim ni prihajalo na
n da je kosilo in večer-
o o pravem času na mi-
te jim je zdel naravní za-
evio.

ati si so odrasčali; starejši
nislil, usluščali svoje igrače in
omajšim, z nekako otož-
ti ne bi videli otročji, in
ti bita so jim donasala no-
selja. Rastlo pa jim je
pa jlo po množini in teži.
ve. Saj ne pozna sla-
vega užitka, kdor ne
eden spat in lačen jest,
če razvedrila brez de-
gajali so se med seboj
Vsa je pisano pogle-
je tovariš kaj zahteval,
moral sam storiti; uslu-
eto proti uslugi; zastoj
lepo besedo nič; vsaka
dozdevna krivica je
peteline pokoncu, in

1945	AUG.	1945
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

SEPTEMBER

2. — Piknik fare Presv. Sr-
ca Jezusovega v Barbertonu
na cerkvenih prostorih.
2. — Piknik dr. Velebit št.
544 SNPJ in ploslava 20 letni-
ce obstoja. Piknik se vrši na
prostorih Doma zapadnih Slove-
ncev, 6818 Denison Ave.
23. — "First Entertainment"
sponsored by Waterloo Rd.
Combined Lodges for the serv-
icemen's Homecoming Fund at

OKTOBER

20. — Društvo Loška dolina
ples v avditoriju SND na St.
Clair Ave.
21. — Prireditve Skupnih dru-
štev fare sv. Vida; ob treh po-
poldne v cerkveni dvorani.
1946
JANUAR
20. — praznovanje 10 letnice
obstoja pevskega zbora Slovan-
ci SDD na Recher Ave.

ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI VODE...

(Nadaljevanje z 2 strani)

knjigi TWO-WAY PASSAGE?
V njem je Adamič polagal dr.
Mačku na srce, češ, da se ju-
goslovanski narodi še nikoli
niso podali kakšni tiraniji—brez
boja. . . Naj se torej bori kot
predstavnik Hrvatov!
Zoper Paveličevo in Hitlerje-
vo tiranijo se Maček pač ni
mogel drugače boriti kot z mol-
kom v svoji ječi. Ko pa je na-
stopila Titova tiranija, je Ma-
ček zapazil lepo priložnost, da
gre v svet in se skuša boriti
proti tej tiraniji, čeprav ne
ravno s puško v roki. No, saj
ste med tem že marsikaj brali,
brez dvoma.

Prav je pa, da se ob tej pri-
liki poudari: Adamičev tele-
gram je imel lep uspeh, čeprav
še štiri leta pozneje. Adami-
ču ta kolona iskreno čestita!
Upamo, da bo ostal z Mačkom
"on speaking terms," kot pove-
knjiga TWO-WAY PASSAGE.
la je bil spomladi 1941. Upa-
ma, da Adamič še priznava
Mačka za predstavnika Hrva-
tov, kot je to trdil o njem pred
tremi leti. . .

"The Forgotten Slovenes".
Pozabljeni Slovenci. To je na-
slov kratkega članka v tedniku
AMERICA, ki izhaja v New
Yorku. V članku je zbranih
nekaj poročil o trpljenju ka-
toliških Slovencev pod Titom.
Ni veliko, pa nekaj je.
Zakaj tak naslov: Pozablje-
ni Slovenci
Ne verjamem, da je AME-
RICA prišla do tega naslova
radi tega, ker je morda brala
Glasilo KSKJ. Ampak če bi
ga bila brala, bi celo lahko za-
pisala nad svoj članek naslov:
ZATAJENI SLOVENCİ (namreč
katališki). Glasilo K.S.K.J.
jih je popolnoma ZATAJILO.

V Ljubljani so na Kongres-
nem trgu zborovali partizan-
ski študentje, seveda pod po-
kroviteljstvom tistih, ki so ob
nemškem navalu na Jugoslavi-
jo metali orožje proč in nago-
varjali druge, naj enako stori-

jo. Torej pod pokroviteljst-
vom tistih, ki so odpor zoper
nemško orožje imenovali "im-
perialistično vojno."

Ti partizanski študentje so
na svojem zborovanju prisrčno
pozdravljali svoje nemške (av-
strijske) in italijanske tovari-
še, ki so se baje izkazali v od-
poru zoper nacizem in fašizem.
Prisegli so jim nemišljivo
zvestobo in bratstvo, seveda v
znamenju komunizma.

Komunisti smejo brez graje
prožiti roko enako mislečim v
katerikoli deželi. Samo da so
oni v tuji deželi preveččasno
preskočili v "pravi" tabor, pa
naj so bili pred malo leti ali ce-
lo meseci najhujši zatiralci
Slovencev pod fašistično zasta-
vo.

Če bi kakšni katoliški študen-
ti zborovali na Kongresnem
trgu in prožili bratsko roko
katoliškim tovarišem v Avstri-
ji in na Laškem — kako bi po-
ročal kak Mirko Kuhelj?

Sicer pa, čemu omenjati Mir-
ka Kuhlja? Saj se v katoliš-
kem tisku beremo, da so slepi
vsi tisti katoličani, ki drže s
katoličani na Irskem, na Slo-
venskem, na Poljskem, na La-
škem itd., da o njih v Španiji
in Argentini niti ne omenjam
ne. Posebno pa seveda roko in
simpatije proč od — Ircev! To
so najbolj priskutni ljudje!
Gospod Bog je sicer obvaroval
njihovo deželo, da se je izma-
zala in ni bila zapletena v to
svetovno vojno, ampak če je s
tem napravil veliko uslugo Ir-
cem, nekim neirskim katoliča-
nom ni s tem popolnoma nič u-
stregel. V Moskvi vidijo neka
"znamenja," ki jih ni. Onih,
ki SO, ne vidijo.

Zdaj je poletje in kdor gre
malo po kmetih, lahko na last-
ne oči vidi, kako razno sadje
res počasi zori. Posebno na
nekaterih drevsih. Na drugih
pa mnogo hitreje. Tako je tu-
di s sadom pravega spoznanja.
Nekatere glave so jako počas-
ne in jim vzame mnogo časa,
preden v njih dozori spoznanje.
Vsaj eno dobro leto je vzelo
Kristana, da je hodil v Sher-

man hotel razbijat po mizi in
trdit, da partizani niso komu-
nisti. Sami borci za vsobodo,
to je vsa ideologija, ki jih vodi
in priganja, je kričal. Nič bi
se človek ne čutil, če bi lepega
dne našel v SANSOvih računih
posebno postavko za popravno
tiste mize v Sherman hotelu.
Če se ni najmanj razpočila, je
skoraj čudež. Danes Kristan
lahko vidi stokrat ugotovljeno
— pa ne le "pri nas" — da i-
majjo vso vladno v Jugoslaviji v
rokah komunisti.

Ko smo mi pisali že pred
dvema ali tremi leti, da parti-
zanska borba v Sloveniji ni "o-
svobodilna borba," ampak či-
sto navadna rdeča revolucija,
uh, kako ogorčeno so sršenili v
nas od vseh strani! Da, od
vseh strani! Danes se pa prav
od tistih "vseh strani" čisto
mirno ugotavlja: "Kaj hočemo,
vsaka REVOLUCIJA zahteva
žrtve. . ." Torej smo imeli ven-
dar prav mi že takrat, ko dre-
vo spoznanja drugod še dobro
odevetelo ni!

Mi smo tudi že davno pisali,
oziroma izrazili mnenje kato-
ličanov v Sloveniji, da more-
bitna zmaga te rdeče revolucije
je pomeni katoliški Sloveniji
— smrt! Joh, koliko pomilo-
valnih nasmeškov smo bili de-
ležni! Bav bav bav. . .

Odkoder smo takrat dobili
največ pomilovalnih nasmeš-
kov, zdaj prihaja črno na be-
lem tiskano, da je v Sloveniji
— pekel! Joh, kakšni optimi-
sti smo bili mi takrat! !

Bajtar Tomaž

Spisal Viktor Flisek

(Nadaljevanje)

Spoznam, da je vsak upor
brez uspeha. Zmede me, da
primem za napačno kljuko.
Odprem in občinski zapor. To
je spravilo se gospoda župana
v dobro voljo. Dobil sem smot-
ko, da ji še imena ne vem.
"Ne zaradi tebe, Tomaž,"
ga preseka gospod, "zaradi
otrok še nekaj napravim, da
ne bodo rasli brez kruha in
strahu in končali brez Boga
v svoje lastno pogubljenje.
Obrnem se do dobrih ljudi,
da pomagajo. Nekaj bo le
zaleglo. Najdejo se premož-
ni gospodarji, ki so brez ot-
rok. Morda bi vzeli katere-
ga tvojih otrok za svojega."

"To pa ne bo prav," ugo-
varja Tomaž.
"Starejšega bi jaz vzel v
službo. Za pastirja nam od-
rine."
"Da, ko bi mu vi rezali
kruh, takrat takoj. Odcepi-
te ga, da se človeku roka po-
vesi. Vaše ženske pa niso
takšne."
"Ne obrekuj! Predaleč
usekaš z jezikom."
"Nobenega ne dam od hi-
še."
"Pa gredajte in amen."
"Vi veste, kaj je dom, ljub
je otroku, mil je staremu člo-
veku. Rajši so otroci doma

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ženske za hišno oskrbovanje ZA POSLOPIJA V MESTU

Poln ali delni čas, šest noči v tednu
Od 5:10 pop. do 1:40 zjutraj
stalno delo.

Zahteva se državljanstvo. Zglasite se v
Employment Office, 700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

lačni in tepeni kakor pri tu-
jih ljudeh siti. Staršev, ki bi
jih preganjali od doma, res
ne morejo spoštovati. Niste
pametno pogruntali, gospod
župnik."

Kaj podobnega se gospodu
Valentinu še ni zgodilo. Ta
pretek s tem trmastim To-
mažem je bil nespameten.
"Tomaž, midva sva končala.
Obrni se, kamor hočeš, samo
mene ne išči nikoli več."

"Čemu me silijo, da bi dajal
otroke iz bajte," kljubuje smol-
tar Tomaž.
"Zato, da bi bili bolj pošte-
ni, kakor si ti."

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

V najem

V najem se odda hiša za 1
družino, 7 sob, na 6711 Kinsman
Rd. Vprašajte v hiši zraven.
(181)

Proda ali zamenja

Proda ali zamenja se farmo
od 1 do 50 akrov ba mestno po-
sestvo. Pišite na 790 W. Main
Street, Madison, O. ali pokličite
Madison 2365.
(181)

Stanovanje išče

Samec išče stanovanje 3 do
4 sobe, med 40. in 70. cesto,
od Superior do Hamilton Ave.
Kdor ima kaj primerne, naj
pusti naslov v brivnici George
Kovačiča, 6312 St. Clair Ave.
(182)

Stanovanje v najem

V najem se odda 5 lepih, na-
novno papiranih sob; oddajo se
mimi odrasli družini. Na 1123
Addison Rd. zgorej. Vse udob-
nosti in centralna gorkota. (x)

Sobe iščejo

Išče se 4 sobe za 2 odrasli
osebi, najraje od 61. do 76.
ceste, med Superior in St.
Clair Ave. Kdor ima kaj pri-
merne, naj pokliče HE 6648.
(182)

Pohištvo naprodaj

Naprodaj radio, pohištvo,
preproge, bara in stoli, namiz-
na posoda, slike. Se žrtvuje
za vsako ceno. Zglasite se na
7502 St. Clair Ave. zgorej.
Tel. HE 1090. (182)

Rodney Adams Heating Service

Instaliramo nove furneze
na plin in premog.
Popravimo vse vrste furneze.
Instaliramo pihalnike
in termostate
Za točno postrežbo
pokličite
KE 5200
550 E. 200. St.
(x)

Hiša naprodaj

Na 15706 Parkgrove Ave.
Vprašajte Emil Johnson, 17933
Delavan Rd., IV 3109 ali HE
3282.
(182)

Popravljamo

Popravljamo pralne stroje,
vacuum čistilce, električne likal-
nike, šivalne stroje in druge
električne predmete. Mi kupimo
in prodajamo pralne stroje. Pri-
demo jih iskat ter jih pripelje-
mo na dom.
St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215.

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENDicott 4212

Ženske za čiščenje

Podnevi

Poln čas

Plača

Zglasite se v
Employment Office
v 5. nadstropju
Wm. Taylor Sons & Co.
(182)

Sprejme se

Knjigovodkinjo, voznika za
truk in finiherja za pohištvo.
Zglasite se pri Waterloo Fur-
niture Co., 15428 Waterloo Rd.
(182)

Licenziran kurjač

Delo od 11:30 ponoči do 7
zjutraj. Plača od ure. Zago-
tovljeno tudi po vojni.

The F. Zimmerman Co.
2040 W. 110. St.
(182)

Delo na farmi

Išče se delavca, da bi delal
na farmi. Dobra plača in do-
bra hrana. Naj pokliče ali
piše, se pride ponj, ali pa če
hoče sam priti.

Joseph Kovach

Stevens Blvd.

Willoughby, Ohio

Tel. Willoughby 771-M
(182)

500 povojnih del

Ferro potrebuje takoj

moške za

MOLDERJE

GRINDERJE

CHIPPERJE

COREMAKERJE

TEŽAKE

Mi vas bomo trenirali

Ferro Machine & Foundry

Company

3155 E. 66. St.

(Aug. 6, 8, 11)

MALI OGLASI

PRIPRAVITE VAŠ FURNEZ!
Novi furnezi za premog, plin, olje,
gorko vodo ali paro.
Resetting \$15 — čiščenje \$5
Air-Conditioning,
Honeywell Thermostat
Lahka mesečna odplačila

Chester Heating Co.
1193 Addison Rd.
ENDicott 0487
(x)

Hiša naprodaj

Na 7612 Aberdeen Ave. Hiša
je za 2 družini, 5 sob spodaj, 5
zgorej, 2 furneza, velik jard in
garaža. Vse v dobrem stanju.
Cena je \$6,000. Zglasite se zve-
čer po 6 uri ali v nedeljo pri
lastniku istotam.
(183)

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.
Se priporočamo za izdelavo vseh
vrst slik po zmerni ceni. Odprto
ob nedeljah

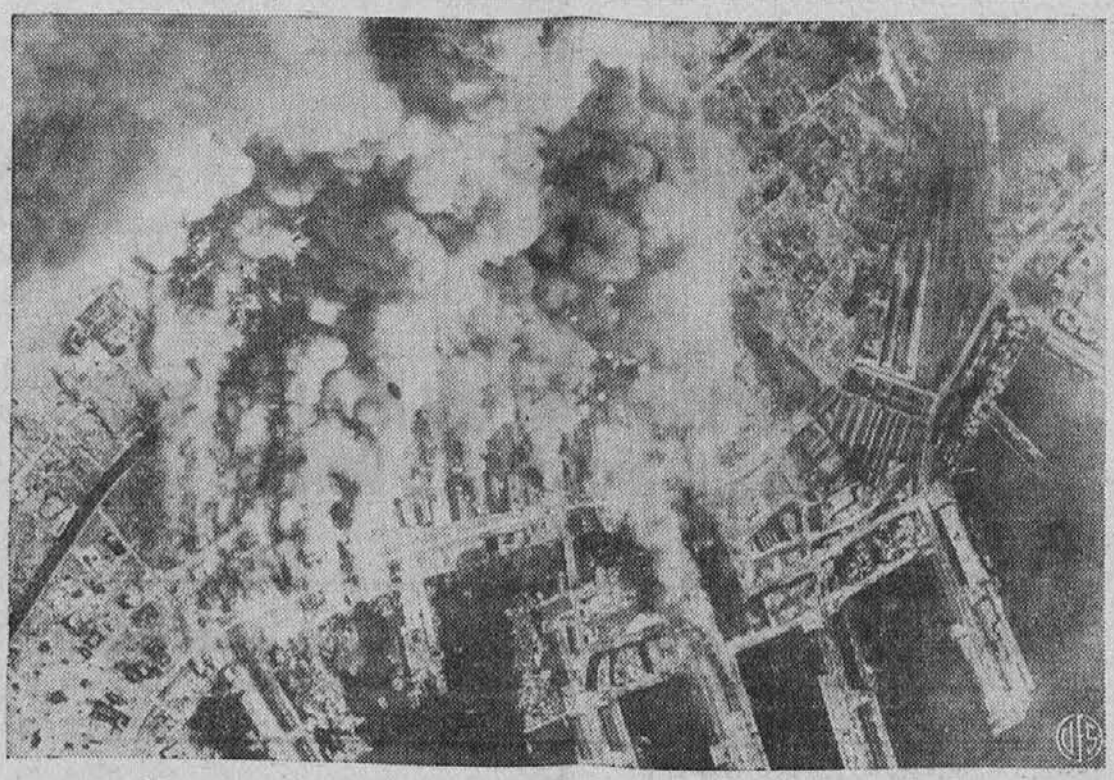
PIVO V ZABOJIH

Leisy . . . Schlitz
Dortmunder . . . Standard
in

dobro vino na galone

EMERY'S

961 Addison Road
(x)

Strategično moarnariško bazo Kobe na Japonskem so obiskali naši B-29 bombniki,
katerim je bilo to japonsko mesto jako dobra tarča in kot je soditi iz oblakov dima, ki se
vzdiguje nad mestom, so naše bombe dobro zadevale. Tukaj je tudi jako važno železni-
ško križišče, ki veže vse dele otoka Honshu.

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Jeklo, izdrt iz nožnic, se je lesketalo v solčnih žarkih, da je zatemnjevalo oko.

"Naši ujetniki ste!" se je odzval iz daljave popolnoma jasno mogočen glas, in že je zadonel rog, da bi obrnili meče z ostjo proti zemlji.

"Če hočete, da postanemo vaši ujetniki, se morate z nami za to poskusiti!"

"To so Čehi! — Kdo ste vi?"

"Premisl sem..."

Na nasprotni strani je zavlada za nekaj trenutkov tiho.

"Premisl je padel pred dvema dnevnoma..."

"In zopet je vstal in je pripravljen pasti vnoči!"

Kakor je bilo videti, četi ni bilo do tega, da bi korakala naprej. Nihče se ni ganil.

"Z menoj je moja soproga, moja hči... Živega me ne dobite v pest!"

Premislav konj je zarežgal, da so zatrepetali labski valovi.

"Pri svetem Vavlatu, našem in vašem varuhu, pri svetem Vojtehu, našem in vašem priprošniku, vas zapirjem, da ne dopustite, da bi tekla na tuji zemlji kri, ki je skupna nam in vam..."

"Naj živi Premisl Otokar!"

Stotere čapke so zletele s temi klci v ozračje.

Oče Dobrogost je znal zadeti struno, ki zazveni v duši dobrega Čeha vselej z ljubkim glasom.

Premisl se s svojim konjem ni niti ganil. Videti je bilo, kakor da tem klcem niti ne verjame. Njegova desnica je še vedno trdno držala težak, na obe strani brušen meč.

Nekoliko gospodov je naglano konje naravnost proti vozu. Meči v njihovih rokah so bili povešeni, in v obličju se jim je zrcalil izraz resničnega spoštovanja.

"Reci, gospod, in mi te spremimo, kamor bode tvoja volja!"

"Ukaži, gospod, in te spremimo v Prago!"

"Le izrazi svojo voljo, in naši hlapi te zastražijo."

"Ni mi treba straže! — Hvala vam za ponudbo!"

"Večno bi nam bilo žal za te, če bi imel priti v roke našemu, ki bi gledali, da spravijo od tebe kaj denarja! — Razumeš, jasni knez!"

"Jaz nisem knez..."

"Toda bodeš — ti moraš bi-

ti češki knez... In zato glej, da se nam ohraniš. To je tvoja najsvetejša dolžnost. Zemlja zori za te... Med Čehi imaš lepo število privrženecv, častiteljev, udanih duš... Ta boji je le zato, da bi mogel Henrik Bretislav pripeti na svoj prestol zmagoslavni lovov venec... Mi zgrabimo prvi zate orožje... Gospod, mi se zaradi tebe obrnemo, mi te sprejemo, mi ti napravimo pot."

Stoprāv tedaj je zginil s Premislavega čela oblak, in njegovo oko se je bistrejše ozrlo v govornika.

To je bil mož, star kakih petdeset let. Njegovo obličje je kazalo hrabrost, združeno z odločnostjo, pred katero bi se spremenil v prah tudi mramor.

"Bog te pozdravi, Černin!"

Premisl je pristrčno stisnil desnico postarnega moža.

"Ali se me spominjaš?"

"Tvojih lic ne pozabim..."

Premisl je enkrat zahvalo za tvoje prve besede!"

"Gospod, le jaz sem imel biti pri Zdicah — le jaz! Vse bi bilo drugače končalo. Toda ni še prepozno — ni še zamujeno!"

"Tudi jaz še nisem izgubil upanja! — Samo da se zopet pomaknemo naprej!"

"To je Černin?"

"Verni privrženec tvoj in tvojega soproga, jasna gospa!"

"Stotera — stotera hvala! V nesreči je tudi pristrčna beseda neizmerna tolažba!"

"To so moji sinovi — Oldrih, Bretislav — Protiva..."

"Tega izraza prijateljstva na tuji zemlji ti ne pozabim nikdar — nikdar, Černin!"

"In kako si prišel sem? — Saj si bil še predčerašnjem na strani mejnega grofa!"

"Glej, Černin, in danes nimam mesta, kjer bi mogel prenočiti!"

"Toda, boš ga imel, gospod... predno danes zaide solnce!" je spregovoril oče Dobrogost.

"In kje, če smem vedeti?"

"Nedaleč od tukaj poznam dobrega človeka, izmed bivših slovanskih starost..."

"Kristijana?"

"Kristijana... Njegov dvor je prostran. Polje mu rodi obilno... Dvor je skrit v zatišju gozdov in gorskih pobočij... Človeška noga zaide tja malokrat... Pod ondotno streho se je mogoče skriti najvarnejše..." je razkladal oče Dobrogost.

Premisl je molče poslušal; glavo je imel povešeno, oči vprte v tla.

"Če dovoliš, gospod, te sprejmem. — Prosim te za to milost!"

Premisl je molče prikiplal.

"Dovoli, atej! — In ti, častivredni mož — glej, da nam zastražiš pot!"

"Ne zastražim, — toda izsekamo!"

"Mi vam pokropimo pot na Češko s svojo krvjo, da ne zaide." — "Naj živi Premisl!"

"Kakor hitro daš znamenje, se prepričaš, kako se zgrnemo pod tvoj prapor."

In potem so se spustili vsi proti vodi, bliže k češkim mejam.

Proti večeru so se dali prepeleti čez reko.

Na plav so stopili samo: Premisl, njegova soproga, Draguška, oče Dobrogost in Černin s svojimi sinovi. Ostali so se utaborili na levem bregu reke.

Na nasprotni strani se je pričel kraj, kjer oko ni vedelo, kam bi se obrnilo. Povsodi polno vrtov, na vrhovih je zelenelo jasno hrastovje, po dolinah so bile pogrnjene najkрасnejše preproge, in tako je bilo videti, da vse to cvetje ki-ma prihajalcem nasproti...

Draguška je skakala po travnikih kakor metuljček. Koliko je bilo tukaj prijetneje kakor v stričevem gradu, kjer se je obnašala družina tako po gospodarsko! Tuji glasovi so ji doneli na uho celo v spanju.

V zahajajočem solncu se je posvetila dolina v bajevnem svitu...

Nikdo ni zinil niti besedice.

Premislavo obličje se je zjasnilo bolj in bolj, gospej Adleti so blede lica tudi naglo zarudela, tudi očetu Dobrogostu se je pri vsakem koraku težja, ki mu je že nekoliko dni počivala na prsih kakor obrov-ska, nedvigljiva skala, manjšala in se zlivala v kristalno gladino potočka, vijočega se med zelenjem...

Spev krilatcev je postajal glasnejši in glasnejši; pomalo je bilo mogoče razločiti tudi slavčevo melodijo, sprva zategnjeno, kakor bi si ubirali medsebojno grla, in potem veselo, zveneče v vseh glasovih.

Na koncu dolinice se je belil prostran dvorec, podoben majhni vasi... Vse je bilo še leseno, tudi stene. Strehe so bile na las podobne travnikom, samo da je njihovo zelenje prehajalo tu in tam v žoltorjavo...

Vrhi streh so bili šopki netreska in čudna gnezda, kakor bi jim bila v podlago vozna kolesa... Naenkrat so se vzdignile nad dvorom štorčije, zletele proti prihajalcem, jim ne-kolikokrat zakrožile nad glavami in se potem zopet polagoma spustile na strehe k dimnikom v ta velika gnezda...

V tem trenutku se je vse rinilo iz dvorca. Pred vsemi je stala visoka postava, oblečena v sivkasto haljo, ob bokih prevezano s širokimi rokavi, segajoča do kolen; glava mu je bila na kratko ostrigljena, brke nad gornjo ustnico bele, brada

gola... Zahajajoče solnce mu je svetilo s svojimi žarki naravnost v oči, moral jih je nadsenčiti z desnico.

"Oče Dobrogost! — Kdaj se že nisva videla! — Prinesite soli in kruha!"

In mož, ki je bil očitno gos-podar tega dvorca, je hitel gostom naproti... Toda naenkrat se je ustavil, njegovo oko je opazilo tudi mladega gos-poda, štiri njegove spremljeval-nike, gospe, ki je bila na njegovi strani, in deklico, ki je ostala nekoliko bolj zadaj...

"Bog te blagoslovi, daj ti na polju žita v obilici in pod streho vso srečo... Kako se imaš prijatelj? — Glej, mnogo let se že nisva videla! Obema se prošnjo!"

"Pozdravljam te — vas vse — vzemite in pokusite."

Gospodar dvorca je ponudil gostom na lesenem, zelo umetno izrezljanem krožniku kruha in soli.

In vzeli so vsi in tudi poku-sili vsi.

"In zdaj vas prosim, da gre-ste dalje... Tvoje želje, oče Dobrogost, mi bodo v največje veselje! — Kdaj se že nisva videla! — Midva sva si bila do-bra prijatelja!"

Posestnik se je obrnil s temi besedami k ostalim prihajalcem.

"In sva še vedno!" je dostavil oče Dobrogost.

Premisl se je priljubil ta mož na prvi pogled. Gospej Adleti je tudi takoj ugajal ta kraj. V bratovem gradu se ji je zdelo kakor v ječi.

V dvorcu je bila vsaka stvar na svojem mestu, vse je bilo prijazno vravnano in jako čisto. V sobah ni bilo nikjer niti jednega praška, v gradu pa so bile cele plasti prahu... Po-hištvo je bilo iz hrastovega le-sa, toda staro, prastaro... V izdolini, kjer so bili nekaj rod-binski bogovi, katerim se je glava rodbine klanjala vsak dan zjutraj in zvečer, je stal križ, — dar očeta Dobrogosta, — tudi jako čist, nikjer ni bi-lo opaziti pajčevine; nekoliko je sicer začrnel, a temu ni mo-goče odpomoči; okoli trnjeve-krone se je vil venec najvab-ljivejših cvetic, svež, kakor bi bil obešen pred nekaj trenutki...

Soba je bila podobna dvo-rani, le okna se bila nizka in ozka... Povsodi je bilo spo-znati skrbno in redno roko po-sestnikovih žene.

In v tem dvorcu je preskrbel oče Dobrogost gospej Adleti, Draguški in Premislav zaveti-šče...

"Bleska tukaj ni..." je opo-mnil Dobrogost.

"Ne iščem ga... Ali ni živel davni moj prednik v podobnem bivališču? — Brezdvomno je ta še mnogo na boljšem stališču!"

"Gospod, bodi mi pozdrav-ljen še jedenkrat... Ne maram vprašati, kdo si... Zadostuje mi to, da te je dovedel oče Do-brogost... Zapovej, in s celo svojo družino se ti hočem po-koriti!"

"Plemeniti mož, da bi ti mo-gel enkrat poplačati tvojo gos-toljubnost!"

"Plačila ne maram... Za vse mi je najljubše plačilo bla-goslov od zgoraj!"

In ko so se zvečer Černini lo-čili od Premisla, so le težko za-pustili ta kraj.

"Da le vemo, kje te imamo is-kati... Od nas, gospod, boš sprejemal najzanesljivejša poročila. Med tem pa bomo de-

lali za te, kar bo v Za nekaj časa nad dvorcem mir. grmovju so utihnil so še peli svojo us IX.

Niti, cela ura še odkar se je Premisl rodino odrekel m-kovemu gostoljubju na obrobkih gozdo-du prikazale prve

Ko je gospod Al-dal bele prapore s je prebledel kakor ro ni hotel verjeti v deželo? — Koliko gel zdaj Premisl po-

Le dve stvari mu se braniti do zadnj ali se pa prostovol — Na pogajanje ni Gospod Albreht je nil pesti in zaškrpi-

Arme ali izdel

poljede emnih ba da bo p če bo st

Industrij PA, naj cene no m, pralr mo. Indu cene, po vojni oela izdel

ednik Tr lko odšč armada jo. In a i. To ka olila, da in jih da Pravijs preveč na acifiku in dni pred

ere indu za voj kvoto indus o tuj de rial. Ne- da bode niso zap to, lahko vilne pro varili tr aven tist- vojne po

ška Eks a je v en napravila dobička tej bar mi in Ki- lahko po ma dolar

z gosp bo na n da o tonu soc ne z Jan in na vse pomladi. banja, pazovan sprotnike

seh avtrn abi, jih pravljje Ob če arbor je tisoč kol Danes na potniš

rec May- ra odsek armadn pojašva če bo zimo na odgovo ljubil je se kong ra.

delavski je za to, nje zast- v in v dogovor

Mož iz Missouri. — Mož v čepci na desni slike je naš predsednik Truman. Slika je bila posneta na križarki, ki ga je vozila na konferenco "Velikih treh." V sredini na sliki je državni tajnik James F. Byrnes, levi na sliki pa je kapitan J. H. Foskett, poveljnik križarke.

Ali iščete delo?

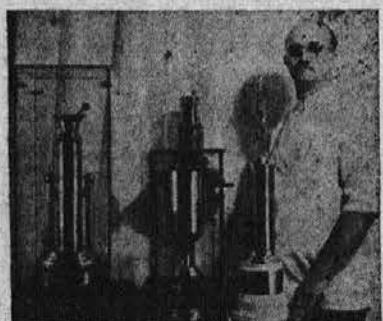
Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

NE POZABITE NAJPREJ POGLEDATI V KOLONO NAŠIH MALIH OGASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Ameriški Domovini

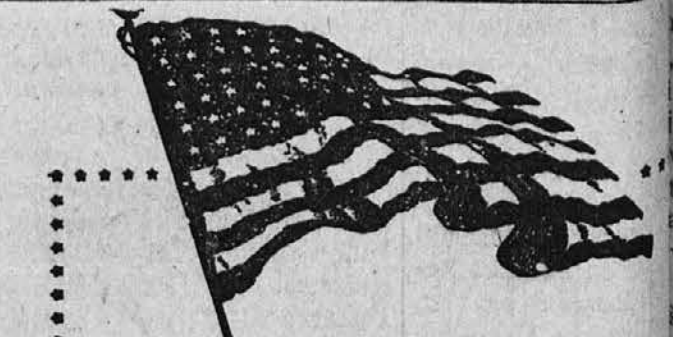

Imate zdravniške predpise?

Ko vam zdravnik predpiše zdravila, je važno, da so ista skrbno in pravilno sestavljena. Naša lekarna je za natančno in dobro sestavo zdravniških predpisov, prejela že štiri trofeje. Prinesite vaše predpise k nam.

Mandel Drug
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. večer.
Zaprta ves dan ob sreдах.

In Loyal Support

of our fighting men, we have pledged ourselves to remind every American to buy more War Stamps & Bonds.

ZENINI IN NEVESTE

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Priđite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON